Scurt ghid al MESERIILOR DE SCENĂ ȘI DIN SPATELE SCENEI ...

si rolul fiecareia în producerea unui spectacol

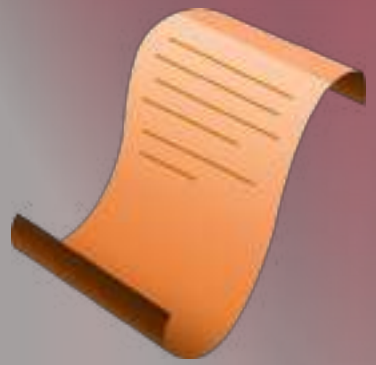

MINISTERUL CULTURII

ASOCIATIA START CREATIV

Teatrul Național de Operetă și Musical Ion Dacian

MESERII DE SCENA

Regizor

Regizorul este unul dintre cei mai importanți și influenți creatori din lumea spectacolului.

Rolul său este multifuncțional și complex, implicând o varietate de responsabilități și abilități creative. De la conceperea unei viziuni artistice unice până la coordonarea întregului proces de producție, regizorul este figura centrală în realizarea oricărei producții artistice.

Regizorul este cel care conduce și coordonează întregul proces creativ al unui spectacol. El este responsabil de transformarea scenariului într-o lucrare vie și dinamică, care să capteze atenția și imaginația publicului.

Regizorul are studii superioare specifice în domeniu, de cele mai multe ori fiind absolvent al Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică "I.L. Caragiale", București – secția regie de teatru.

Regizor scenă

Pe timpul etapei de pregătire a spectacolului Regizorul scenă verifică funcţionarea echipamentelor tehnice şi ia măsuri de remediere a defecţiunilor potrivit indicaţiilor regizorului tehnic. Pe timpul repetiţiilor coordonează găsirea şi întreţinerea elementelor de decor şi însuşeşte activităţile de mişcare teatrală.

Pe timpul derulării spectacolului, supraveghează funcţionarea echipamentelor tehnice potrivit instrucţiunilor primite de la regizorul tehnic şi este responsabil pentru operaţiunile necesare asigurării efectelor tehnice cerute.

Regizorul scenă intervine pentru repararea operativă a eventualelor defecţiuni ale echipamentelor tehnice, apărute pe timpul derulării spectacolului şi îndrumă activităţile de mişcare teatrală potrivit precizărilor regizorului tehnic.

Cei care practică această meserie au studii medii și au calificări specifice în domeniu.

Scenograf

Scenograful este creatorul principal al ambianței plastice în care se desfășoară acțiunea spectacolului. Întrucât creația artistică are un specific special, scenograful colaborează nemijlocit cu regizorul și toți cei implicați în producerea efectivă a spectacolului, cum ar fi, dar fără a se limita la: producătorul delegat, confecționerii de costume, maestrul de sunet, electricianul iluminare scenă, machior, peruchier ș.a..

Senograful are capacitatea de analiză critică și abilități de analiză, abilități de a desena schițe de decor și costum, crochiuri și compoziții.

Scenograful are studii superioare specifice în domeniu, de cele mai multe ori fiind absolvent al Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică "I.L. Caragiale", București sau al Universitatății Națională de Arte București, secția Scenografie.

Soliști vocali

Soliștii interpretează vocal, piese muzicale aparţinând unor genuri foarte diverse, publicului: operă, operetă musical, pop, rock, folclor ș.a.

Ei interpretează piesele muzicale cu sau fără acompaniament instrumental.

Soliștii dovedesc simţ muzical şi capacitatea de interpretare corectă a diverselor melodii folosind auzul, simţ ritmic, capacitate de controlare conştientă a respiraţiei şi de emisie artistică a sunetului, rezistenţă la efort fizic, capacitate de concentrare, sensibilitate, expresivitate artistică, naturaleţe, dezinvoltură, spontaneitate, creativitate şi capacitate de improvizare, autocontrol, şi capacitate de depăşire a emoţiilor, adaptabilitate în contexte diverse etc.

Soliștii au studii superioare specifice în domeniul muzical, de cele mai multe ori fiind absolvent al Universității Naționale de Muzică – specializarea Canto.

Cor

În teatrul antic, corul era **personajul colectiv**. Format din femei și bărbați și așezat pe scenă, corul nu ia parte propriu-zis la acțiunea piesei.
Rolul lui se limitează la unele reflecții asupra diferitelor personaje sau momente din acțiune sau la povestirea întâmplărilor petrecute în afara scenei.
Întruchipare a opiniei publice, corul aduce, în reflecțiile sale, obiceiuri, credințe, concepția de viață a poporului.

Toți cei care fac parte din Cor au studii superioare în domeniul muzical, de cele mai multe ori fiind absolvenți ai Universității Naționale de Muzică - secția canto.

Membrii corului îți îmbunătățesc performanța artistică odată cu fiecare spectacol și, de cele mai multe ori, evoluează și se transformă în soliste/ soliști.

Dirijorul de cor

Dirijorul de cor este foarte important în producerea unui spectacol deoarece el are responsabilitatea coordonării muzicale a corului.

El are următoarele responsabilități:

- ✓ se ocupă de pregătirea corului pentru toate momentele din spectacol când corul intervine;
- ✓ îi instruiește muzical (inclusiv prin exemplificări) și îi coordonează pe membrii corului;
- ✓ organizează repetițiile la care aceștia participă;
- ✓ participă la audiții împreună cu regizorul și decide ce membru al corului este potrivit muzical pentru fiecare rol.

Dirijorul de cor are studii superioare specifice în domeniul muzical, de cele mai multe ori fiind absolvent al Universității Naționale de Muzică – specializarea Dirijat Cor.

Balerin(ă)

Un corp, un ansamblu de balet compus din balerini și balerine, execută dansuri și mișcări mimice, după o compoziție muzicală. Termenul „*balet*” provine probabil din cuvântul italian *ballare*, care înseamnă *a dansa*.

Spre deosebire de actori, balerinii își pot exprima emoțiile doar prin expresii faciale și prin dans. Un balerin bun poate să convingă pe oricine că el nu este un personaj, ci o persoană reală fără să spună un singur cuvânt. Acest lucru este mult mai dificil decât sună.

De-a lungul carierei un balerin trece prin toate tipurile de roluri. De la soldați, pirați și tineri, spre finalul carierei ele se transformă în regi, tați și alte astfel de roluri. Vârsta de „pensionare” este mai timpurie decât cea ale altor meserii.

Orchestra

Orchestra reprezintă un ansamblu muzical instrumental de mari dimensiuni. Se pare că începuturile ei datează din anul 1600, de la Viena și că, inițial, cuprindea doar instrumentele cu arcuș și un clavecin.

În timp, instrumentele muzicale ale orchestrei s-au înmulțit și în prezent, orchestra poate cuprinde:

- ✓ instrumente cu coarde și arcuș: vioară, violă, violoncel, contrabas;
- ✓ instrumentele de suflat din lemn: piculină, flaut, oboi, corn englez, clarinet, clarinet bas, fagot, contra fagot;
- ✓ instrumente cu coarde ciupite: chitară, clapă, clavecin;
- ✓ instrumente cu coarde lovite: pian (pianină);
- ✓ instrumentele de percuție: trianglu, tobă mică, tobă mare, gong, cinele, timpani, celesta, xilofon, clopote, marimbafon;
- ✓ instrumentele aerofone: orga mare.

Dirijorul de orchestra

Dirijorul este considerat cel mai important membru al orchestrei, pe locul secund fiind concertmaestrul, cel care îi conduce pe violoniști și pe ceilalți instrumentiști ai orchestrei.

Urmează șefii de partide ai tuturor grupurilor de instrumente, care își supraveghează propriii membri.

„Întreaga obligație a unui dirijor constă în abilitatea lui de a indicat tempoul corect” (R. Wagner).

Regula este că dirijorul folosește mâna dreaptă (în care ține bagheta-deși unii preferă să dirijeze fără baghetă) pentru a stabili tempoul și pentru a indica începutul unui noi măsuri muzicale, ținând astfel împreună ansambluri care pot avea mai mult de 100 de instrumentiști.

Toți artiștii instrumentiști, precum și dirijorul au studii superioare specifice în domeniul muzical.

MINISTERUL CULTURII

ASOCIATIA START CREATIV

Teatrul Național de Operetă și Musical Ion Dacian

MESERII DIN SPATELE SCENEI

Producător delegat pentru teatru

Producătorul delegat este profesionistul care răspunde direct de realizarea producției teatrale care i s-a încredințat de conducerea instituției.

Producătorul delegat răspunde de respectarea devizului, de folosirea finanțării şi de respectarea programului de pregătire a producției, reprezentând interfața esențială dintre partea artistică şi partea tehnico-financiară a unei producţii.

Producătorul delegat participă la proiectarea detaliată a spectacolului. El este implicat în aproape toate etapele realizării spectacolului.

Pentru practicarea meseriei sunt necesare capacităţi de planificare, organizare, antrenare, coordonare şi control a echipei de producţie, precum si creativitatea necesară optimizării activităţilor.

Cei care practică această meserie au studii superioare și specializări specifice în domeniu.

Croitor confecționer costume teatru

Croitorul confecționer costume teatru parcurge toate etapele construcției unui costum, de la alegerea materialelor la confecționare, probă și finisare. Colaborează în mod curent cu șeful de compartiment, scenograful și artistul căruia îi este destinat costumul pe care îl confecționează.

De regulă, croitorii confecționeri costume teatru sunt specializați pentru diverse tipuri de costume teatru femei sau bărbați.

Pentru practicarea meseriei sunt necesare capacități de anticipare, de realizare a activităților în condiții procedurale stricte, cu autonomie restrânsă și capacitate de organizare pentru optimizarea activităților.

Cei care practică această meserie au studii medii și au calificări specifice în domeniu.

Confecționer pălării

Confecționerul de pălării are abilitatea de a creea un design personalizat și de a realiza manual diferite modele de pălării, din materiale diverse, ecologice și sustenabile, pe care ori le croiește după un tipar prestabilit, ori le modelează pe calapoade din aluminium sau lemn.

Etapele finalizării procesului de producție constă în utilizarea unor tehnici manuale de cusut sau folosește mașina de cusut în vederea finalizării produsului.

Se folosesc adesea și tehnici de ornamentare sau patinare împrumutate din artele vizuale.

După ce produsul este finisat se aplică manual accesoriile selectate.

Pentru practicarea meseriei sunt necesare capacități de anticipare, de realizare a activităților în condiții procedurale stricte, cu autonomie restrânsă și capacitate de organizare pentru optimizarea activităților.

Cei care practică această meserie au cel puțin studii medii și au calificări specifice în domeniu.

Machior (Make-up artist)

Un machior este un profesionist care se ocupă de machiajul feței și al corpului în scopuri artistice, estetice sau de transformare.

Machiorii au rolul de a aplica machiajul în funcție de cerințele și viziunea artistică a regizorului. Acestea pot varia de la un machiaj simplu, pentru fotografii, până la machiajul în care trebuie să creeze personaje fantastice sau efecte speciale, precum îmbătrânirea.

Un machior profesionist are o serie de competențe și abilități care includ cunoașterea tehnicilor de machiaj, înțelegerea formelor feței și a tipurilor de piele, abilități de comunicare pentru a înțelege cerințele scenografului și creativitate în crearea diferitelor stiluri de machiaj.

Cei care practică această meserie au cel puțin studii medii și au calificări specifice în domeniu.

Peruchier/Hairstylist

Peruchierul are ca atribuții principale confecționarea diferitelor tipuri de peruci, în funcție de indicațiile scenografului și executarea coafurilor, în funcție de schițele scenografului și de efectul urmărit.

Peruchierul are obligația să mențină obiectele de perucherie în bună stare de utilizare și să respecte normele de protecție specifice.

Un peruchier profesionist are o serie de competențe și abilități care includ cunoașterea tehnicilor de coafat, înțelegerea formelor feței și a tipurilor de păr, abilități de comunicare pentru a înțelege cerințele scenografului și creativitate în crearea diferitelor stiluri de coafat.

Cei care practică această meserie au cel puțin studii medii și au calificări specifice în domeniu.

Recuziter

Recuziterul este specialistul calificat în instrumentarea actului scenic cu mijloace proprii de muncă denumite generic recuzită.

Compartimentul în cadrul căruia îşi desfăşoară activitatea poartă aceeaşi denumire - Recuzită – şi este unul dintre cele mai importante compartimente tehnice de scenă, deoarece specialiştii recuzitei instrumentează actul scenic, pe întregul parcurs al etapelor sale de producţie, cu accesorii numite „recuzită”, accesorii ce servesc şi facilitează jocul scenic.

Meseria presupune o disponibilitate deosebită, promptitudine şi viteză de reacţie, ştiut fiind că recuziterul este solicitat în mod frecvent şi neaşteptat pe parcursul tuturor spectacolelor şi repetiţiilor, în vederea soluţionării diferitelor situaţii neprevăzute legate de recuzita necesară.

Cei care practică această meserie au cel puţin studii medii şi au calificări specifice în domeniu.

Butafor

Ocupația de butafor se regăsește în teatru, televiziune sau cinematografie și reclamă comercială. Butaforul lucrează singur sau în echipă (în care caz e subordonat unui sef de atelier - artist plastic). Are studii medii sau superioare de specialitate (arte plastice).
Butaforul colaborează în mod direct cu pictorul scenograf si cu atelierul de tâmplărie, feronerie, tapițerie (după natura lucrării).
În munca sa, Butaforul poate:
- Să copieze un obiect după o matriță, să creeze matrița, să creeze un prototip;
- Să creeze de la obiecte simple până la forme umane;
- Să creeze orice elemente, pornind de la obiecte din hârtie și ipsos până la obiecte din polistiren și plastic precum și din rășină plus fibră de sticlă, ori să execute măști din latex (cauciuc siliconic) sau „elemente" de stiplex, comatex, rigips (carton rigips).

Pictor

Pictorul se implică direct în realizarea decorului și a elementelor de recuzită folosite în spectacole.

El are următoarele responsabiliăți:

- ✓ realizarea lucrărilor specifice, cu respectarea schițelor tehnice, a termenelor de execuție şi a consumului de material din devizul estimativ;
- ✓ menține permanent legătura cu regizorul, scenograful şi șeful de producție pentru realizarea elementelor de decor prevăzute în deviz;
- ✓ execută reparații la elementele de scenografie deteriorate;
- ✓ repară, ori de câte ori este nevoie, elementele de decor din spectacolele aflate în repertoriu.

Similar Butaforului, cei care practică meseria de Pictor au cel puțin studii medii și au calificări specifice în domeniu.

Tapițer

Tapițerul este un meseriaș ce se ocupă cu tapițarea/îmbrăcarea obiectelor de mobilier. Instrumentele cel mai des folosite de tapițeri sunt mașinile de cusut și tăiat sau alte dispozitive speciale. Mediul de lucru al acestora este reprezentat de atelierele speciale de tapițerie.

Concret, activitatea Tapițerului constă în:

- ✓ fixarea punctelor de reper pentru croirea materialului;
- ✓ măsurarea şi tăierea materialului (ţesătură, piele, vinilin), pentru a-l potrivi pe mobilă în locurile prevăzute;
- ✓ coaserea materialului pregătit şi fixarea în condiţii optime;
- ✓ pregătirea şi aplicarea umpluturii (lână, câlţi, fibre) şi arcurile la scaune, somiere etc.;
- ✓ modelarea umpluturii conform modelului stabilit;
- ✓ verificarea produsul, pentru a determina corespondența acestuia cu cerințele artistice.

Cei care practică meseria de Tapițer au cel puțin studii medii și au calificări specifice în domeniu.

Electrician iluminare scenă

Electricianul de iluminare scenă desfășoară toate activitățile legate de crearea condițiilor de iluminare necesare pentru desfășurarea spectacolelor live şi asigură menținerea funcționării eficiente a instalațiilor şi aparatelor electrice şi electronice de iluminare scenă.

Este responsabil cu iluminarea spațiului scenic, conform planului de lumini. Pe timpul derulării spectacolului, supraveghează funcționarea diverselor echipamente electrice şi electronice şi este responsabil pentru operațiunile necesare asigurării efectelor de iluminare cerute.

Pentru practicarea meseriei sunt necesare capacități de anticipare, de realizare a activităților în condiții procedurale stricte, cu autonomie restrânsă și capacitate de organizare pentru optimizarea activităților.

Cei care practică această meserie au cel puțin studii medii și au calificări specifice în domeniu.

Maestru de sunet

Maestrul de sunet este un specialist în înregistrarea, mixajul și reglarea sunetului înainte și în timpul spectacolului.

Misiunea sa este de a asigura calitatea sunetului, completând astfel experiența vizuală a publicului.

Pentru a deveni un maestru de sunet de succes, sunt necesare cunoștințe solide despre echipamentele de înregistrare și mixaj, abilități tehnice avansate și o ureche antrenată pentru detalii sonore. Educația continuă și experiența practică sunt esențiale în această profesie, iar creativitatea și capacitatea de a lucra sub presiune sunt de asemenea aspecte importante.

Este o meserie deosebit de importantă deoarece contribuie direct la crearea unei experiențe sonore memorabile pentru public.

Cei care practică această meserie au cel puțin studii medii și au calificări specifice în domeniu.

